

**Нам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНЕСКО (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII, Ч. 251.

ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО-ЙОРК. ВІСІРІОК, 2-го ГРУДНЯ 1980

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 2, 1980

No. 251. VOL. LXXXVII.

Проф. д-р Ярослав Рудницький — новий голова Уряду УНРеспубліки в екзилі

Мюнхен, Німеччина (У-ІБ). — З уваги на потребу реорганізації праці органів Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі і на деякі розходження в поглядах щодо згаданої реорганізації з до-теперішнім головою Уряду УНР, д-р Т. Леоніт подався до димісії. Президент УНРеспубліки Микола Лівницький іменував 15-го листопада 1980 року на підставі статті 17, п. 3 і статті 31 Тимчасового Закону проф. д-ра Ярослава Рудницького на становищі голови Уряду УНРеспубліки з задержанням його становища керівника Ресорту Зовнішніх справ. На підста-

ві внесення нового голови Уряду, всі дотеперішні члени Уряду і їх заступники затверджені декретом Президента УНРеспубліки на їх дотихчасових становищах, а саме: заступника голови Уряду — Стефана Букшова, П. Лимаренко і О. Сосна; члени Уряду — М. Липовецький, О. Лисяк, ген. К. Мандзенко, Т. Онуферко, У. Самчук, В. Федорчук, М. Шпигунок і А. Широкопест; заступники членів Уряду — Р. Богатюк і К. Луценко. Новий голова Уряду застеріг за собою право доповнювати чи змінювати розподіл ресортів, але щойно в 1981 році.

Даватимуть Курс української мови і літератури

Лос-Анджелес, Каліф. — Департамент слов'янських мов і літератури при Каліфорнійському університеті інформує, що починаючи від весняного кварталу 1981 року цей університет викладатиме у своїй програмі також виклади з української мови і літератури, перший раз в історії цієї престижної школи. Лекції будуть віддаватися в англійській мові і обговорюватимуть твори І. Котляревського, Т. Шевченка, І. Франка, Л. Українки, П. Тичини й інших. Студенти і зацікавлені особи можуть телефонувати до

департаменту за ближчими інформаціями на число (213) 825-2676. Викладачем на курсах буде д-р Роберт Б. Клімаш, з Вінніпегу та лекторів-госпідарів, які віддаватимуть Каліфорнійський університет на протязі року. Д-р Клімаш викладав українську мову і літературу на різних університетах, включно з Гарвардським. Під час свого побуту в Каліфорнії він даватиме також курси про український фольклор та фольклор інших слов'янських народів в Південній Америці.

Курінь „Ті, що греблі рвуть“ відбуде річну раду

Союзянка (рофог). — Курінь старших Пластунок „Ті, що греблі рвуть“ відбуде свою річну раду тут і в п'ятницю до неділі 14-16 листопада. У раді взяли участь члени й кандидати до куреня зі стейтів Нью-Йорк, Нью-Джерсі і Пенсильванії. До новообраного проводу куреня увійшли: Марта Кузьмович — курінна, Християн Віник — заступник курінної, Роксолія Пенцак — писар, Ліда Кашак — скарбник, Леся Лебедь — параментар, Аріана Кордуба і Марта Чайківська — редактори курінної газети, Людмила Яворська — хронікар, Дарія Савчук — хоруна.

Курінь в ЗСА нараховує приблизно 50 членів і кандидатів. Найбільший осередок куреня п.н. „Бистриця“ є в Нью-Йорку та Нью-Джерсі. Цей осередок очолює Марта Кузьмович, а його писарем є Марта Іванчинши — обидві були вибрані на ці пости під час ради. Під час ради члени також схвалили деякі зміни статуту, запланували курінну діяльність на 1980-81 роки і підвищили ступені кандидатів до куреня. У п'ятницю увечері, перед офіційним відкриттям ради відбулися сходові всіх повноправних членів куреня та прийнято в ради членом трьох кандидатів: Марію Коритко, Роксолію Пенцак і Аріану Кордубу. У 1981 році курінь планує відбудути раду під час довгого вікенду з нагоди Дня Колумба.

Традиції „Ті, що греблі рвуть“ є базовані на „Лісовій Писні“ Лесі Українки та на західноукраїнському фольклорі.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДБУДЕТЬСЯ

ПЕРЕДСВЯТОЧНА ЗУСТРІЧ

Філядельфія, Мелроуз Парк, Па. (А. М.). — За запланованою в 1979 році появилася нова книга Ліни Костенко. Написавши великий віршовий роман „Маруся Чурай“, Ліна Костенко уявила собі постать незабутньої дівчини — українки Марусі Чурай. Щоб запам'ятися з країною цього роману, Союз Українок Америки, Відділ Філядельфійської Округи, влаштовують передсвяткову зустріч з участю акторки Евеліни Белюц, музичний супровід Романа Бородинця. Ведуча вечора — Віра Кліш.

Художнє читання уривків з нововиданого історичного роману „Маруся Чурай“ — Евеліна Белюц, Акторка співатиме теж пісню Володимира Івасюка і Романа Бородинця. В програмі — вірші та гуморески.

Імпреза відбудеться у неділю, 7-го грудня цього року о год. 3:30 по полудні в залі церкви Благовіщення при Олд Йорк і Валей вулицях у Мелроуз Парку. Після програми — виграш мистецьких картин, несподіванки і добрий буфет. Вступ — 5 дол., пенсіонери — 3 дол.

В САН САЛЬВАДОРІ, столиці республіки Сан Сальвадор, велика група озброєних людей напала на приміщення Сутітів, у яких містилися ведена ними школа. Напасники знайшли в тих приміщеннях коло 25 людей, яких вони забрали зі собою. Серед тих людей всім є лідерами лівого Демократичного революційного фронту. У той самий час інша група озброєних напасників напала на приміщення організації, яка займалася правною допомогою тим, що не могли дозволити собі на власному обороні, та обороною людських прав. Осіб заборонено з суїцідських приміщень, а серед них президента того лівого Демократичного фронту, вивезено в невідомому напрямі. Занеурочені в справі тих нападів урядові чиновники заявили, що їм про це нічого невідомо, а публічна опінія загально переконана, що це чинники правих організацій, які беруть активну участь у поборюванні лівих і вже доконали чимало вбивств своїх політичних противників.

Сирія скріплює війська на кордоні з Йорданією

Амман, Йорданія. — Згідно з потвердженнями інформаціями сирійській президент видав наказ уже третій сирійській дивізії відійти на границю з Йорданією.

Офіційні сирійські чинники загрозили збройною інвазією на йорданську територію, якщо уряд Йорданії не зліквідує вишкільних таборів і оперативних осередків Мусульманського братерства, яке веде терористичну боротьбу з урядом президента Сирії Гафеза аль-Асаса.

Король Савдійської Арабії Халід вислав свого брата, князя Абдуллаха, другого заступника прем'єра Савдійської Арабії, на посередника до Сирії, щоб не допустити до чергового збройного конфлікту між арабськими державами.

У відповідь на концен-трацію сирійських військ на

границі Йорданії, та країна також почала зміцнювати свої сили, а на мобілізацію резерва сирійських збройних сил відповіла мобілізацією своїх. Король Йорданії Гусейн відвідав свої сконцентровані на границі з Сирією війська, де у своїх виступах перед воїками і їхніми штабами підкреслював коначність у випадку сирійського нападу битися до останнього набою. „Йорданія ніколи не заатакує свого арабського брата, але втручати до того часу й не зможе“, — сказав він.

Сирійські війська значно перевищують числом йорданські, але в попередньому збройному нападі Сирії на Йорданію в 1970 році в час ліквідації Йорданією збройних баз Палестинської Визвольної Організації на терені Йорданії, йорданські війська відбили наступ сирійських і завдали їм дошкульних втрат.

Канцлер Шмідт підкреслює ідентичність поглядів з Регеном

Бонн, Західна Німеччина. — Канцлер Гельмут Шмідт здав звіт перед західнонімецьким парламентом зі своєї поїздки до ЗСА та зі зустрічі з керівниками американської політики на чолі з президентом електом Рональдом Регеном. У своєму звіті він підкреслює, що в найважливіших питаннях оборони вільного світу його погляди ідентичні, або близькі до поглядів Регена. Він також потвердив, що Західна Німеччина мусить виконати свої зобов'язання в світі серед загрозливих політичних і економічних труднощів.

Відносини між президентом Джиммі Картером і канцлером Шмідтом не були гармонійні. Шмідт не раз публічно негодував проти крутих поворотів у політиці Картера та заперечував доцільність різних його постанов. Ідучи на розмови до Вашингтону, Шмідт заздалегідь звернув увагу на гіршаюче господарське положення в Західній Німеччині та на потребу, яка на його думку виникла у зв'язку з цим, зменшити прийня-

ті на себе зобов'язання в дозброєнні вільного світу. Після розмов у Вашингтоні зустрічі з Регеном він, повернувшись додому, вже не згадував про гіршаюче господарське положення і зумовлене з ним зменшення витрат на оборону, але навпаки підкреслював готовність свого уряду виконати повністю ті світові зобов'язання, які лежать на Німеччині.

Шмідт звернув увагу, що цілком світової політики Західної Німеччини було і залишиться забезпечення миру та зменшення зброєних витратів, які ослаблюють господарські можливості різних країн, а головне індустриальних держав Заходу. Тому треба змагатися до обмеження в нуклеарному озброєнні тих держав, що посідають нуклеарну зброю. В цій діяльності від пождуватися з Регеном і Західна Німеччина, ведена його урядом, буде підтримувати уряд ЗСА у його розмовах в справі обмеження атомових зброєнь. Йдеться про текст договору СALT II, в якому Реген вимагає значних змін.

У світі

І В ЮГОСЛАВІЙ КМУНІСТИЧНА ВЛАДА відкинула прохання вчених і літераторів дозволити їм видати позачасний журнал. Професор Дюбюрм Тадіч та письменник Добрица Косіч організували ширшу акцію для видавання такого журналу, а коли дістали вгледу на авторську участь відповідного числа авторів, звернулися до урядових установ за дозволом видавати незалежний літературно-науковий журнал. У своєму листі вони характеризували той журнал як „незалежний і критичний“, але уряд і партія відхилили їхнє прохання „з ідеологічних і політичних мотивів“.

ЗЕНКО СУЗУКІ, прем'єр японського уряду і лідера Ліберальної демократичної партії, яка в останніх виборах до парламенту здобула велику більшість голосів, знов обраний на лідера цієї партії і прем'єра. Це забезпечує тяглість політики Японії на дальших чотирьох роках, бо щойно 1984 року будуть чергові парламентарні вибори. Теоретично когось іншого може конфірмація партії обрати лідером за два роки, але таких виглядів немає. В рішучу політику Сузукі, оперта на всебічному зміцненні Японії і збільшенні її оборонного потенціалу має загальне схвалення.

НАЙМЕНША ПІД ОГЛЯДОМ КІЛЬКОСТІ населення провінція Канади Ньюфаундленд увійшла в найгостріший конфлікт з федеральним урядом в Оттаві й робить заходи, щоб уряд Великобританії не погодився на нову конституцію Канади. Провінція Ньюфаундленд має 500,000 населення та дотепер дуже убога і у великій мірі підтримувана вона засобами федерального уряду. Останній відкрив великі можливості знайти поважні джерела нафти в прибережних водах острова Ньюфаундленд і власні ці майбутні нафтові запаси стали кісткою незгоди з федеральним урядом. Губернатор провінції Браєн Пекфорд, наймолодший віком серед канадських губернаторів, обстоює погляд, що провінційному уряду належить повнота влади й господарства майбутнього нафтового. Федеральний уряд обстоює букву обов'язуючого закону, який каже, що юрисдикція і власність морських просторів при берегах Канади належать федеральному уряду, тобто всім канадцам. Губернатор Пекфорд не загрожує сепарацією ні сесією, як це роблять інші канадські провінції, але, забуваючи про дотеперішній субвенції Оттави, завдяки яким провінція існувала, заперече всякі права федеральних установ.

Політична криза в Ізраїлі поглиблюється

Єрусалим, Ізраїль. — Три останні вотиуми недовіри, зголошені проти прем'єра Менахема Бегіна і його уряду, уряд виграв трьома голосами більшістю, але це не врятувало його від дальших клопотів, які можуть закінчитися таки його упадком. У голосуванні над тими вотиумами недовіри один із провідних членів партії Бегіна голосував проти нього. Тим членом був Езер Вайцман, донедавна найближчий співробітник Бегіна, передбачуваний на його наслідника і член його кабінету на пості міністра оборони, якого Бегін, у висліді глибоких суперечностей, недавно змінив. Після голосування проти власної партії і веденого нею уряду органи партії виключили Вайцмана зі складу її членів.

Партія Герут, яку веде Бегін, а яка постанала на фундаменті веденої ним бойової організації Іргун Цайї Леумі, сама більшістю в парламенті не має, але вона є основою дуже крихкої коаліції. В тій коаліції приєднались до неї праві релігійні угруповання та ті елементи, що співпрацювали з Бегіном у часі підпільної визвольної боротьби. Після усунення Вайцмана коаліція втратила більшість у парламенті й має 60 депутатів на 120 членів парламен-

ту. Не маючи парламентарної більшості, Бегін і ведена ним коаліція втрачають формальноправну основу для свого коаліційного уряду. Тим більше, що один із членів тієї коаліції — Абрагам Меламед з Національної релігійної партії — заявив, що відтепер усіх голосуваннях буде голосувати проти уряду Бегіна, бо, на його думку, той повинен уступити.

Речник опозиційної Партії праці, яка від постанови Ізраїля аж до останніх парламентарних виборів, у яких перемогла коаліція Бегіна, очолювала ізраїльський уряд, Моше Шагал запевнив, що в найближчих днях він внесе законопроект про негайне розв'язання парламенту й розписання нових виборів. Каденція теперішнього парламенту повинна тривати до осені наступного року й дотепер Бегін заявляв, що буде вести уряд до того часу й не погодиться на передчасне розв'язання парламенту й відбуття виборів.

Загальне положення ускладнюють різні факти, як наприклад, важка внутрішня боротьба в Партії праці, кандидатури на перемогу у виборах, заходи Вайцмана і Моше Даяна, героя воєн з арабами, заложити нову партію, розходження в інших партіях тощо.

В Америці

ТИСЯЧІ ЛЮДЕЙ МУСЛИ ПОКИНУТИ СВОЇ житла в Каліфорнії в наслідок вогню і вітру, при допомозі якого вогонь швидко поширювався і тепер обіймає понад 45,000 акрів лісу. Від тяжких пожеж досі загинуло шість осіб, а сотні були поранені. Крім того вогонь нищить по дорозі все, зокрема будинки, сади, літні резорти, готелі тощо. „Ми боїмося не самого вогню, який можна до певної міри контролювати, але боїмося вітру сила якого 70 миль на годину і більше, перетворює пожежу у справжнє рекло“, — заявили однозгідно пожежники і ті особи, які були свідками, як кажуть місцеві газети, „горючої Каліфорнії“.

СТАН ЗДОРОВ'Я ГУБЕРНАТОРА СТЕЙТУ Коннектикат Аллі Грассо значно погіршився. Лікарі встановили, що пістряк охопив крім грудей також печінку, а може навіть інші частини тіла. Речник шпиталю у Гарфолді, Джеймс Баталіа, заявив, що Елла Грассо „людина сильної волі“ і поміж хвороби не перестав цікавитися проблемами стейту, керуючи ними фактично із шпиталю лежачи. Згідно з опінією спеціалістів від хвороби пістряка, Елла Грассо знаходиться під загрозою, бо печінку не можна рятувати.

БІЛЯ 2,000 НОВИХ КУБІНСЬКИХ ВТІКАЧІВ, які у числі 125,000 прибули до цієї країни на переломі 1979-80 років, сидять у в'язницях, бо вони були в'язнями на Кубі і Кастро без жадної застави включив їх до числа втікачів. Тепер американські суди будуть, на підставі свідків, перевіряти їхні справи кожного зокрема, щоб встановити за які провини вони були суджені на Кубі. Слідство вже раніше виявило, що серед понад сотні тисяч маси є багато кримінальних елементів, які не тільки бажають продовжувати своє „ремесло“ в ЗСА, але створюють серед втікачів атмосферу ненависті до американської системи.

В НАСЛІДОК ВЕЛИКОГО ПОЖАРУ В ГРЕНД готелі у Лас Вегас, Невада, який почався в кухні, а потім швидко перекинувся на інші поверхи, загинуло 86 осіб; сотні осіб зазнали поранень, а деяких ще й досі не віднайдено. Поліція та пожежна сторожа припускає, що частина вбитих перебуває ще під руїнами готелю, головна на сходових клітках, якими 3,500 гостей намагалися втекти на зовні, коли перестали функціонувати вінди. Дослідники вказують, що готель не мав відповідної протипожежної алармової системи і тому тисячі осіб довідалися про вогонь в готелі аж тоді, коли побачили власними очима дим чи полум'я. У зв'язку з цією катастрофою керівництва численних готелів не тільки в Неваді, але також в інших стейтах, зокрема у великих містах, вирішили поробити всі заходи, щоб оминити в будучому подібної катастрофи.

НОВОБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН, перед виїздом на свою ферму у Санта Барбара, відбуде ще одне засідання зі своїми найближчими співробітниками і взв'язує них зобов'язання, що жаден з них не виявить перед кореспондентами прізвищ осіб, які були визначені на різні кабінетні пости в його уряді. Політичні спостерігачі уважають, що Реген, який планує знов відвідати Вашингтон 8-го грудня ц.р., хоче сам проголосити склад свого кабінету, правдоподібно на окремій пресовій конференції. „Поклищо“, — заявив Реген кореспондентам, — я їду на ферму і там фізично працюватиму на протязі кількох днів“.

АЛЬЖИРСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ, яка привезла до Вашингтону відповідь іранського уряду в справі американських закладників, закінчила дводенні розмови з американською делегацією, очоленою заступником державного секретаря Ворреном Кристофером. Альжирська делегація була в складі посла Альжиру в Ірані Абделькаріма Хераїба, посла Альжиру в ЗСА Редга Маліка і головного директора альжирського державного банку Схієра Мостефа. Після отримання докладних пояснень до американських пропозицій делегація відлетіла до Альжиру, а звідси має удатися до Ірану.

ГЕН. П. ГРИГОРЕНКО ПОВЕРНУВСЯ З МАДРИДУ

Нью-Йорк, Н. Й. (ЗПУГГ) — У вівторок, 25-го листопада цього року, повернувся з Мадриду голова Законодавчого Представництва Української Гельсінської групи П. Г. Григоренко, який перебував там від початку наради з питань безпеки і співпраці в Європі. Як свідчать широкі відгуки в пресі та багато очевидців, що також перебували там у складі різних делегацій і груп, правозахисна діяльність ЗПУГГ (П. Григоренко, Л. Плюш, Н. Строката і В. Малинович) — в Мадриді була дуже успішною.

Петро Григоренко вважає найбільшим своїм успіхом створення Міжнародної Асоціації для підтримки Гельсінських груп. Почесним президентом Асоціації обрано ушлякованого правозахисника академіка А. Сахарова, одним з віцепрезидентів — засновника Української Гельсінської групи Миколу Руденка, діловим президентом — швейцарського професора Гофера.

Асоціація затвердила „Маніфест“ за проєктом П. Григоренка, а також звернення до Мадридської наради з вимогою виявити порушення Гельсінських угод і назвати порушників, а також забезпечити право громадянського контролю щодо виконання урядами Гельсінських зобов'язань. Це останнє чітко впливає з пропозиції, викладеної в останньому документі Української Гельсінської гру-

пи, про перспективу правозахисного руху — створення міжнародного координаційного центру правозахисних громадських груп, що міг би бути своєрідним Об'єднанням Організації Об'єднаних Націй, лігою громадської думки народів, а не урядів держав.

Цей правозахисний координаційний центр, поклавши в свою основу інтереси Людини, її персональні добробут, як одиниці соціально-світового організму, керується б у своїй роботі гуманістичними принципами, а не правовими регіональними постулатами, які завжди вчорашнім днем людських змагань до соціальної справедливості.

Такий центр міг би бути ідеальною школою вироблення загальнолюдських принципів гуманізму, їхнього повсякденного поширення всупереч регіональним правовим специфікам нелюдських диктатур, що визріли на тілі нашої планети, як її ракові пухлини“.

Самозрозуміло, що Закарпатське Представництво Української Гельсінської групи братиме в роботі Асоціації активну участь.

П. Григоренко змушений був повернутися до Америки раніше, ніж було заплановано через погіршення здоров'я. Як тільки стан його здоров'я унормується, Законодавче Представництво планує організувати його виступи-звіти для громадськості.

Генеральна асамблея ООН знов засуджує СССР

Нью-Йорк, Н. Й. — Тут відбулася на пленумі Генеральної Асамблеї голосування в справі советського збройного нападу на Афганістан. Перед голосуванням представники СССР та деяких сателітів робили настирливі намагання стримати делегатів деяких країн в голосуванні проти Советського Союзу, але всі ці намагання скінчилися без-успішно й 111 делегатів засудили Москву й повторили свою попередню вимогу, щоб вона відтягнула свої війська з Афганістану. Делегати 22-ох країн були проти цього, а 12 стрималось від голосування. Дев'ять країн були несприятливі, або участі в голосуванні не брали.

Таке саме голосування відбулося в січні цього року на попередній Генеральній Асамблеї коротко після советського нападу на Афганістан. Тоді 104 делегати голосували за негайним відтягненням советських військ з Афганістану, 18 були проти, а інших 18 стрималось від голосування. В обидвох випадках не назвали напасника, тобто Советського Союзу, щоб „не

дразнити росіян“, а тільки вжити вислову „заграничні війська“. Однак теперішня резолюція слабша від попередньої, бо в ній пропущено слово „безумовного“ (відтягнення).

В советських заходах не допустити до голосування за резолюцією головним їхнім противником був міністер закордонних справ Пакістану Ага Шагі. Обидві сторони зударилися на відтинку ісламських держав. Москва робила всі можливі спроби, щоб ісламські країни голосували проти резолюції, або принаймні стрималися, бо йшлося про їхній напад на ісламський Афганістан. Пакістан, один з лідерів ісламського світу, вимагав від інших ісламських країн, щоб вони стали на захист свого ісламського побратима. У висліді на 40 ісламських країн 31 голосувало за прийняттям протисовєтської резолюції, а тільки дві проти (Сирія і Південний Ємен). Представники Ірану участі в голосуванні не брали, що дехто пояснює намаганням теперішнього уряду Ірану зблизитися з Москвою.

У „ФОКУСІ“ — ДВАДЦЯТИСТОРИНКОВОМУ додатку — таблиці з листопада 26-го — грудня 2-го до трьох тижневиків, які обслуговували Олстер канті в стейті Нью-Йорк, де містяться славновісна вже оселя Українського Народного Союзу Союзівка, в часописі „Гугенот Геральд“, „Сітнен Геральд“, „Сітнен Сітнен енд Елленвіл Джорнал“, появилася на односторінковій обкладинці відома ілюстрація-дереворіз індики Якова Гніздовського до „Дня Подяки“ з підписом великими літерами „Thanksgiving“. На другій сторінці для пояснення обкладинки цього дуже почитного додатку до місцевої тижневої преси сказано, що цей „індик“ — дереворіз українського артиста-мистця Я. Гніздовського, скрашає на „День Подяки“ меню обід ресторану Українського Народного Союзу в Кергонконті, і що використати цей твір дозволив Володимир Квас, директор оселі.

У СПРАВІ РІЗДВЯНОСВЯТОЧНИХ МАТЕРІАЛІВ Матеріали до Різдвяносвяткових чисел „Свободи“ редакційного порядку, як теж святкові побажання і оголошення, редакція і адміністрація „Свободи“ приймають тільки до 10-го грудня 1980 року (до числа за новим календарем), та до 20-го грудня 1980 року (до числа за старим календарем). Всі читачі проситимуться додержуватися цих речень. — Ред.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription: 1 year — \$30.00, 6 months — \$16.00, 3 months — \$9.00. U.S. members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Напруження триває

Не зважаючи на деяке тенденційне прикривання фактів про теперішні відносини З'єднаних Штатів Америки і Советського Союзу — факт залишається фактом, що між цими обидвома надпотугами триває напруження, а навіть тиха холодна війна, яка замінила політику детанту після того, як комуністсько-імперіалістичні здієлювали на очах цілого світу чергову агресію, окупувавши силою понад сотні тисяч армії мирний Афганістан.

Сьогодні, при ширшому розгляді цієї політики розрядки, якою ввесь час прикривалася Москва ведучи рівночасно підтримку політики супроти ЗСА і її західних союзників, питання московської агресивності і, що дуже важке, недотримання умов Гельсінської угоди, підписаної урядом СССР, афганське питання виринуло знову на повну ширину у Мадрид, бо західні, зокрема, американські політики, вже не промовчують „дрозливих“ питань, як це вони робили у Београді, а підносять його на міжнародних форумах і домагаються від советської сторони прилюдного вияснення.

У першу чергу, маємо тут на увазі виступи американських представників на Мадридській конференції для справ безпеки і співробітництва аж до половини лютого 1981 року. Спочатку форму советського імперіалізму і агресії заатакував у Мадриді Гріффін Белл, колишній головний прокуратор в Уряді президента Джиммі Картера, а тепер голова делегації ЗСА на Мадридській конференції. У віаторок, 25-го листопада з подібним, але гострішим формою обвинуваченням виступив конгресмен Данте Б. Фасцелл, демократ з Флориди і голова Конгресової комісії для європейської безпеки, назвавши советську військову інвазію і окупацію Афганістану „криваво-брутальною репресією афганського народу, здійснюваною Советським Союзом при допомозі війська, і позбавляючи афганський народ свободи і незалежності“. При тому конгресмен Фасцелл заявив, що уряд СССР „потоптає усі принципи Гельсінської угоди“.

Советський маневр, стосовний у перших днях Мадридської конференції і націлений на розбиття західних делегацій, зазнав поразки, бо після виступу Белла і Фасцелла репрезентанти урядів Західної Німеччини, Великої Британії і Канади, просто підходили до мікрофонів і гостро критикували советську інтервенцію в Афганістані та виголошували промови, які потім советська сторона називала „антисовєтською пропагандою“. На підставі свідчення Фасцелла західна преса описує реконструювану подію з грудня 1979 року, у висліді чого виявилось, що комуністи застрілили тодішнього президента Афгану Аміна вже після того, як советська армія заатакувала його палац з метою посадити в ньому свого ставленника Бабрака Кармала.

Очевидно, також російська сторона не залишається в боргу. Сьогодні советські пропагандистські атаки на ЗСА — це проповідання суцільного ненавистництва, наклепів та інсинуацій. Тому добре сталося, що в Мадрид ЗСА застосували тактику наступу, бо тільки таким способом вони здобудуть від Москви поступки. Якщо в майбутньому політика Заходу супроти СССР буде чітко визначена і якщо Захід підтримуватиме концепцію розвалу комуністсько-московської тюрми народів і побудови на її руїнах самостійних держав поневолених Москвою, то Захід зробить ще один переможний крок вперед у переможному поході проти світового зла, яке розсіває по всіх континентах Москва.

Від відвідин Папи Західної Німеччини ще не проминуло багато часу, тому ще зазвичай аналізувати цю історичну подію. Але деякі загальні висновки вже можна зробити.

Від самого початку, відколи Папа прибув до Німеччини, він твердив, що його подорож має всесвітню „пасирський і релігійний характер“, та що він докладе старань, щоб зміцнити Католицьку Церкву в Німеччині та відновити зв'язки з Протестантськими Церквами та жидами. Такі цілі, звичайно, здобули відразу багато симпатій в країні, і народу якої вийшов Мартин Лютер, творець Реформації, та Адольф Гітлер, який почав Другу світову війну та, посередньо, довів до поширення советсько-московського панування у світі.

Але візита Папи, час до часу, виявляла також політичні мотиви та забарвлення, коли, наприклад, по приїзді Папа сказав німецькому президенту Карлові Карстену, що він прибув до Західної Німеччини „віддати честь цілій німецькій нації“, а фраза, що її багато німців вважає символічним ключем для підтримки закінчення післяво-

Володимир Душник

ПАПА У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Але, коли метою Папи було зміцнити віру, допровадити до миру та загоїти давні рани, то вислідів покищо невидно, бо його високоблагородні слова впади на твердий камінь. Тому ще неясно чи його консервативні слова доброї волі вплинули дещо на злагіднення ворожнечі і антагонізмів, які є в Німеччині.

Католицька Церква в Західній Німеччині є однією з найбільш багатих Католицьких Церков у світі і є найсильнішим рупором всесвітньої харитативної діяльності Ватикану. Та останньою ця Церква дещо внутрі розхитана — зменшенням членства, спадом відвідин церкви, різними контрверсіями з приводу доктринальних справ, як, наприклад, виступи німецького теолога професора Ганса Кюнга, який критикує Церкву — в справі виховання, абортів, жонатого священства тощо.

Екуменічний підхід до протестантизму, який був наміром Папи, також не зовсім виказався успіхами. Як

німецькою Католицькою Церквою і західнонімецьким урядом значно погіршилися, коли це перед останніми німецькими виборами німецька католицька ієрархія посередньо підтримувала опозиційну християнську демократичну партію, яка, як відомо, програє вибори 5-го жовтня проти партії Гельмута Шмідта, що вийшов переможцем у тих виборах.

Папа також відбув конференцію з представниками жидівської громади в Німеччині, як теж зустрів польську делегацію, яка прибула з Польщі. Папа рівнож заатакував „імперіалізм, агресію, поневолення, експлуатацію і колоніалізм“, що їх кінцево треба усунути.

Хоч, назагал, німецькі протестанти були надзвичайно ввічливі при всіх зустрічах з Папою, вони не схиляли свого розчарування з його візиту, головну з браку певних позитивних кроків в справі привертання церковної єдності. Деякі протестантські провідники твердять, що Папа вірить в остаточне з'єднання німецьких церков, але йому перешкоджає в тому — брак досвіду з протестантами, тому він дуже обережний у своїх виступах і надзвичайно консервативний.

Рівнож, відносини між

кінцею року вона може досягнути цифру 17!

Значить з одного боку маємо зріст господарських показників, а з другого нависли над господарським життям великі загрози. В такій ситуації Роналд Реген перебрить президенту-р.

В основі економічної політики президента Регена буде згідно з його неодноразовими твердженнями — консервативною. Дехто вже тепер шукає для неї праясню в економічному консерватизмі прем'єра Великої Британії Маргарети Тачер. Це політика „затискання пояса“, здорових осядностей, сьогоднішніх обмежень в ім'я завтрашніх здобутків, рішучого елемінування всіх зайвих витрат, безоглядні підпорядкування усіх великих і малих часткових інтересів загальному добру.

Реген є консеквентним визнавачем вільної гри господарських сил на вільному ринку. Він продовжатиме розпочату президентом Картером дерегуляцію різних ділянок; однак в тому він може мати більш трудності, як його попередник, бо його пов'язання з промисловими колами буде значно сильніше, як теперішнього уряду, а через те й важче буде йому протиставити натискові близьких людей. Новий президент напевно відкине існуючі тепер добровільні державні напрати для нормування підношення заробітних платень та цін на товари.

Новий президент фактично зобов'язався до обнижжя податку, як податкових зворотів. І тут прийде перша (Закінчення на стор. 4)

Я. Гайвас

ГОСПОДАРСЬКІ ПОЧИНІ МАЙБУТНЬОГО ПРЕЗИДЕНТА

Губернатор Реген має заповіджену широку підтримку одного й другого чинника. Своєю незмінною постановою він завжди сприяв приватному господарському сектору, а в передвирборній кампанії цю свою поставу особливо підкреслював і протиставляв з успіхом поставі президента Картера. Однак це ще не забезпечує йому ані тривалості цієї підтримки, ані тим більше успіхів його господарських починів. Тривалість підтримки залежатиме від того, чи його заходи будуть у смак приватним підприємцям, а суспільство орієнтуватиметься на їхні успіхи. А успіхи не прийдуть легко. Господарське бо положення в ЗСА є не лише важке під сучасну пору, але є воно дуже складне, сповнене внутрішньої суперечності між різними економічними інтересами різних господарських чинників і тому вивести його з труднощів не буде легко.

Чотири ізди економічної апокаліпси

Американська господарка найпотужніша в світі. Її потенціал майже необмежений, але вже від років триває боротьба з різними господарськими труднощами, а в першу чергу з інфляцією і тільки в невеликій мірі вдавалось їх опанувати. Сучасна рецесія, яка почалася згідно зі статистичними даними в січні цього року, після короткого тривку зазнала чималого поліпшення. Це покращення стало виразним уже десь

у серпні ц. р., але є воно млявим, спорадичним і не викликало того загального підйому, який завжди був питомий виходом з рецесії.

На чотирьох відтинках як чотири легендарні ізди Апокаліпси, бушують загрози для американської економіки. Першою з них є винятково дошкульна інфляція, яка цього року на багато переступила передбачуваним вісім відсотків. Інфляція цього року осягне, або навіть переступить 13 відсотків у річному відношенні. Другою постійною загрозою є безробіття, яке поступово піднісється до вісім відсотків всієї американської робочої сили, тобто вісім мільйонів людей без праці, і виявляє воно тенденцію сезонного зросту. Третім „іздем економічної апокаліпси“ є спад продуктивності праці. Колишню продуктивність американського робітника була найвищою у світі, а тепер вона далеко позаду світових показників. Вправді в останніх місяцях вона в деяких галузях дещо піднялася, але не захопила вона цілого господарського життя. Останнім лихим відтінком для дальшого розвитку американської економіки є катастрофально високе опроцентування банківських кредитів. Після недавнього спаду відсоткова стопа знову піднісється, осягнула вона 15,5 відсотка в річному відношенні в найбільш банках і для найкращих клієнтів і заповідають її дальший зріст. Під

3 господарського життя

Натупний рік заповідатиметься як рік важливих господарських рішень в ЗСА. Прихід нового уряду Роналда Регена дасть змогу відірватися від дотеперішніх помилок і розпочати господарську діяльність без обтяження попередніми зобов'язаннями. Однак згідно з загальною опінією все таки подолати господарські труднощі не буде легко й немає певності, чи це вдасться. Одним з критичних відтінків буде боротьба робітників за підвищення платень. 1981 року відносно небагато головних ділянок промислу закінчатиме нові платінки з юніями. Але серед них є і поштової працівники. Всі вони заповідли, що вимагають значних підвишок незалежно від того, чи робітники піднесуть продуктивність, чи ні. Таким чином, якщо дійде до значної підвишки платень у тих промислах, тоді зросте інфляційна тенденція, що створить базу до дальших вимог підвишки платень.

У підвишках платень чималу роль відіграє клявула автоматичного пов'язання підвишки зі зростом коштів прожиття. Така автоматична клявула може довести до несподіваних наслідків, які важко передбачити, а описати ще важче усунути. Наприклад 1948 року з ініціативи тодішнього президента Дженерал Моторс Чарльза Вільсона введено в тій компанії клявулу про достосування коштів праці-робітничих платень і всіх додатків, як забезпечення, пенсійний фонд тощо — до коштів прожиття. За тридцять років платня робітників в Дженерал Моторс зростає з 1,50 в 1948 до 18,60 в третьому кварталі 1980 року. Ця платня не лише причиняється до припущення інфляції, але вона є одним з головних причин катастрофального сучасного стану американської автомобільної промисловості, яка вийшла в стан кризи, бо ані не дорівнює якості виробів закордонної продукції, ані не витримує конкуренції з нижчими цінами тих чужих виробів. Очевидно, мови не може бути про те, щоб робітники зрештоса здобути привілеї. Це останньою стається досить часто, але шойно в обличчя банкрутства фірм, коли робітники поступаються, щоб врятувати свої вартості праці.

Кінець листопада 1980 приніс ще одну несподіванку „аномалію“ американської економіки. Дотепер економісти вважали, що зріст відсоткової стопи спричиняє застій на біржі, спад попиту, з огляду на те, що банки платять вищі відсотки, а за позики на закуп біржових паперів треба платити ще вищі відсотки. Цим разом сталося навпаки. Банки підняли відсоткову стопу для першокласних клієнтів до 17 у річному відношенні, а ставки на біржі всупереч дотеперішнім „законам“ так само швидко зростали в цінах, щоб досягнути давню неосягнений показник 1000.

Постійний зріст цін на нафтову ропу не лише захитує міжнародну господарку і ставить слабо розвинені країни перед небезпечною господарською катастрофою, але й деяким продуктам ропи приносить значні ускладнення. Одною з причин революції в Ірані були величезні суми отримуваних за ропу, за які уряд шаха пробував приспівити індустріювати країну, до чого не було пригтоване населення і що викликало соціальні ферменти. В подібному стані можуть опинитися і інші головні продуктори ропи, в першу чергу арабські. Швидко багатіння одних, соціальне зрушення в інших, заломання дотеперішніх норм і життєвих звичаїв витворюють зміни в житті, що їх державна система не завжди може мати під контролею. Наприклад, Саудівська Аравія запланувала, протягом найближчих п'яти років, тобто до 1985 року, розбудувати економіку країни, інвестуючи в тому часі додатково 240 мільярдів доларів. А коли додати до цього кошти на зброєння, то разом 400 мільярдів доларів. Ті величезні суми приведуть до величезних духових і соціальних переусень у тій країні і багато дослідників побоюються заворушень і зламів, як це сталося в Ірані. Тим більше, що в тій відсталій країні причини до цього вже й тепер не бракує.

Ділянка за ділянкою у світовій торгівлі входять в період критичних заломань. Протягом останніх десятиріч хемічна промисловість у різних країнах була швидко розбудована до крайніх меж. Особливо ділянка синтетичних виробів привернула до себе увагу. Американські, англійські, німецькі, японські й інші промислові спільки будували цілі хемічні комплекси в різних країнах. А тепер приходять наслідки того. Хемічних виробів шораз більше, конкуренти множаться, а ринки збуту зростають значно повільніше. На хемічному ринку загрожує така конкуренційна боротьба, що економічні дослідники побоюються банкрутства і заломань.

Вступайте в члени УНС

кий, Микола Семанишин і Іванна Рожанковська на заступників предсідки, Орест Процюк і Петро Байбак на секретарів і так дальше.

Д-р Роман Барановський з Асоціації Українців Америки запропонував інший список кандидатів із д-ром Романом Драйковським, головою Шкільної Ради, у провіді. Але прийшло до деякого замішання, як виявилось, що д-р Барановський свого списку кандидатів не узгодив з ними Список відразу був засуджений на провал.

В Конгресовій залі виникло загальне безладдя як деякі делегати почали домагатись, щоб перед вибором Президії схвалити правильний наряд. Пана Мазура обвинувачували, що він не знає як проводити Конгресом. Він залупався. Пани Маруся Бек встрибула у що слово рукопашно. В. Мазура, виритував з халепи Ігнат Білинський, закликаючи до спокою і порядку та пропонуючи порядок поступування. Його спокійне аргументування хвилею охолодило темпераменти. Іван Мазур знову залупався як його поінформовано, що порядок наряд повинен бути схвалений перед вибором Президії Конгресу. Попавши в „тарпалати“, він завжди поглядом звертався до д-ра Аскольда Лозинського, що вештався біля нього із своїми процедуральними і суттєвими порадами.

Тасме голосування належить до американської традиції. Це інституція. Кажеться, що тасме голосування нікому не може пошкодити. Пан Мазур не звертав жадної уваги на вимоги делегатів, щоб Президію Конгресу вибрати тасмим голосуванням.

(Продовження буде)

ПРЕДСТАВНИКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ СКРАЙНОЇ організації Ку Клас Клену пробували продістатись до каналської телевізії і там пропавувати свої ідеї. Канадське суспільство, своєчасно зорієнтувалось і почалося масові протести, так, що навіть ті телевізійні станції, які вже були погодилися на передачу Ку Клас Клену, відкликали їх.

БЕЗСЛАВНИЙ XIII КОНГРЕС

(11)

(5)

Але ще були інші справи, які мене турбували. Тому я написав до д-ра Добрянського такого листа:

Дорогий Докторе Добрянський!
Прохаю Вас про посередництво для скликання засідання Екзекутиви УККА і розгляду таких нагалих справ:

1. Підтвердження Вашої кандидатури на пост президента УККА.
2. Схвалення рекомендації відносно предсідки і президії Конгресу.
3. Висилка запрошення Світовому Конгресові Вільних Українців та пошанування рішення, що його винесла його президія.
4. Запрошення дисидентів на Конгрес.
5. Вибір майстра церемонії для конвенційного бенкету.

Ви можете відкликати на мене як того, що домагається скликання Екзекутиви для названих вгорі цілей.

Ми вважаємо, що названі вгорі справи повинні вирішити Екзекутива, як це практиковано в минулому, і не Конвенційний Комітет, повноважності якого є обмежені.

Лист датований 26-го вересня 1980.

Мені пошало, бо я одержав таку відповідь від д-ра Добрянського, датовану 3-го жовтня 1980 року. (Думаю, що буде ліпше подати тут цю відповідь англійському оригіналі й українському перекладі):

Dear John:

Thank you for your letter of September 26 and the points you raise. Our office was contacted immediately to further re-check the points (2-5) and to convey my understanding, not to mention my inability at this time to leave this area if this were necessary.

Since your last letter I received many calls on several of the additional points in your current one. I checked

Дорогий Іване!

Дякую Вам за Вашого листа з 26-го вересня та за пункти, що їх Ви видиваєте. Ми негайно скотактувалися з нашою канцелярією для дальшої додаткової перевірки пунктів (2-5) та для передачі мого розуміння не згадуючи вже про мою неспроможність у цьому часі вийти з цього району, якщо це було б konieczne.

Від часу Вашого останнього листа я одержав багато звернень у справі численних додаткових пунктів у

on these and found that each has been attended to in accordance with guidelines set at our last executive meeting, as well as the one in June. I attended these meetings in full and through the re-checks had my understandings confirmed. When I see you in Philadelphia, I'll explain in full.

Looking forward to a conversation stressing unusual unity and to seeing you again — all the best.

Вашому поточному. Я їх перевіряв і ствердив, що кожний з них був погоджений згідно з напями, встановленими на нашому останньому ексекутивному засіданні, як також на засіданні в червні. Я був прийнятий на тих засіданнях повний час і після додаткової перевірки ствердив правильність мого розуміння. Я це ясно повний як побачу Вас у Філадельфії.

Наперед радючий конвенцію, яка наголосить надзвичайну єдність, та з черговим побаченням з Вами — на все добре

Я знаю, що я народився в малому селі Підоснів у Галичині. Але я провів багато років в американських школах і хоча я не вважаю себе за експерта, але я думаю, що я розумію англійську мову таку, якою говорять

звичайний американський люд. Але повірте, що я не міг збагнути суті того, що добрий доктор пробував сказати. Також ніхто в нашій канцелярії не розумів. А Ви розумієте?

Все більше і більше виходило на яву, що жеребок уже кинено і вже ніщо не могло змінити майбутнього курсу подій. Одержані листи були тільки намаганням заспокоїти мого занепокоєння навислою загрозою.

Перший день Конгресу

Заки почнемо обговорювати події першого дня Конгресу, треба згадати, що реєстрація делегатів почалася того ж дня рано. Проте, це не була сама тільки реєстрація вже затверджених кваліфікованих делегатів. Делегатам дозволено „кваліфікуватися“ (заплатити свої власні членські вклади за три роки, заплатити вклади за три роки від організації, яку він мав репрезентувати і пред'явити свої повноваження для репрезентативної своєї організації), хоча така реєстрація і кваліфікованість мала — згідно з рішенням Екзекутиви — закінчитись у вересні 1980 року. Всупереч такій постанові, делегати реєструвались і кваліфікувались ще і в третьому дні Конгресу, 12-го жовтня 1980.

Конгрес відкрив президент УККА д-р Лев Добрянський. Було зворушено. Відспівано американський і український національні гимни. Архископ Марко з Української Православної Церкви провів зворушливу молитву, благуючи Господа допомогти нам провести цей Конгрес в єдності та братній любові.

Пан Мазур, забувши, що він не є головним промовцем на Конгресі, подав огляд історії досягнень УККА, закінчивши свою тираду окликом: „Нехай це буде Конгрес переможців!“ Насувався запит: „Переможців“ над ким?

Пан Мазур тоді приступив до вибору Президії Конгресу. Лев Футала негайно схопився на ноги і в цій же хвилині віддав голос. Він прочитав пригтований список кандидатів: д-р Богдан Футей на предсідки, Павло Дорожниць-

ПРИЄДНАЙТЕСЬ ДО ОСІННЬОЇ КАМПАНІЇ УНСОЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

Вісті з українського Риму

СВ. СОФІЯ

По дорозі з Риму на захід, в напрямку латинців, з'їжджаючи долину з величезного горбка, перед очима подорожнього з'являється величезна зелені вирнає маса, яка булав патріаршого храму Св. Софії — Божої Премудрості. Її контури й золоті бані — це майже точна копія, у зменшеному масштабі, українського собору того ж імені в Києві. Її побудував князь Ярослав Мудрий на початку XII століття. Цей чудовий римський храм також всередині наслідує київському Св. Софії своїми золотими мозаїками, які є твором українського мистця-іконописця світової слави — Святослава Гордієвського.

Побіч цього храму розміщений будинок Українського Католицького Університету св. Папи Климента. Св. Климент, третій з черги наслідників св. апостола Петра як єпископа Риму, був засланий імператором Домітіаном до далекої України на береги Чорного моря, де він помер як мученик в 101 році. Св. брати Кирило і Методій з Царгороду віднайшли його моші в 861 році та потім перенесли їх у Рим. Голова-чеп святого Папи-мученика з'явилася в Україні і нею поставили-благословляли нововибраних єпископів в Русі.

Площу, на якій побудовано Св. Софію і УКУ, набув Патріарх Йосиф в 1964 році. Вона межує із Папською Українською Малою Семінарією, побудованою в 1958 році стараннями добродія українців — кардинала Євгена Тіссеранта. Блаженніший купив цю площу, коли вона була ще на відкритому позаримському просторі у віддалі двадцяти хвилин їзди авто від базилики св. Петра, ніби на безлюдді, й тому дехто похитував головою із здивуванням. Сьогодні ці надбання Патріарха оточені вже модерними будівлями і мешканцями квартирами й ціла околиця довкола розвивається в одну з модерніших мешканських ділянок Вічного Міста.

СЕМІНАРІЯ СВ. СОФІЇ

У будинку УКУ міститься світловий осередок цієї наукової і виховної інституції — твору Патріарха Йосифа, яка працює теж через свої Філії у Вашингтоні, Філадельфії, Чикаго, Буенос Айресі, Монтреалі і в Лондоні. Цією науковою установою провадиться під попору проректор архимандрит д-р Іван Музичка, провідник студій у Семінарії Св. Софії.

У приміщеннях УКУ існує від кількох років також Семінарія латинської Архидієцезії Св. Софії. Наміром Патріарха Йосифа було поставити окремі будинки для цієї Семінарії на цьому самому терені, більша частина якого ще незабудована, але він не міг здійснити цього плану через брак грошових засобів. Ректором Семінарії є архимандрит д-р Іван Хома, духовником — архимандрит Любомир Гузар, а економіком — о. Петро Стецюк. Монахині Чина св. Василія Великого, які жертвують провадити домашнє господарство, віддержують світловий характер української Церкви: настоятелька — С. Хризанте, ЧСВВ, українка із ЗСА; С. Теодора, ЧСВВ, з Аргентини і С. Мелетія, ЧСВВ — хорватка з Югославії.

свої Філії у Вашингтоні, Філадельфії, Чикаго, Буенос Айресі, Монтреалі і в Лондоні. Цією науковою установою провадиться під попору проректор архимандрит д-р Іван Музичка, провідник студій у Семінарії Св. Софії.

У приміщеннях УКУ існує від кількох років також Семінарія латинської Архидієцезії Св. Софії. Наміром Патріарха Йосифа було поставити окремі будинки для цієї Семінарії на цьому самому терені, більша частина якого ще незабудована, але він не міг здійснити цього плану через брак грошових засобів. Ректором Семінарії є архимандрит д-р Іван Хома, духовником — архимандрит Любомир Гузар, а економіком — о. Петро Стецюк. Монахині Чина св. Василія Великого, які жертвують провадити домашнє господарство, віддержують світловий характер української Церкви: настоятелька — С. Хризанте, ЧСВВ, українка із ЗСА; С. Теодора, ЧСВВ, з Аргентини і С. Мелетія, ЧСВВ — хорватка з Югославії.

ПЕРШИЙ ЛИСТОПАД У РИМІ

У дні першого листопада українська громада влаштує щорічне поминальне Богослуження за Митрополита Андрія і всіх поляглих за волю України. В українській Папській Колегії св. Йосафата цього року Богослуження служив Владика єпископ Мирослав Марусин, співслужили отці настоятелі — ченці Чина св. Василія Великого і питомці. У храмі Св. Софії дзвеніла побожна пісня з уст семінаристів Св. Софії і також сусідньої Папської Малої Семінарії, єдиної правдивої української середньої школи у світі, де все навчання відбувається в українській мові. В ній підготовляються, під дбайливою опікою ОО. Салезіян Дон Івана Боска, українські хлопці з Європи й Америки, які потім переходять до вищих семінарій і університетських студій.

Архидієцезійську Літургію в Св. Софії відправив Владика Мирослав Любачівський — Архидієцезійсько-Католицький, співслужили йому єпископи — Кир Ісидор Борейський (Торонто) і Кир Іван Прашко (Австрія) та архимандрити — Іван Хома, Любомир Гузар, Віктор Пошпиль, Іван Музичка; крилошанин — д-р Дмитро Блаженніший і д-р Іван Дацько; о. директор Володимир Гринишин і Роман Мазяр від ОО. Салезіян; віцепостулятор процесу

канонізації Слуги Божого Андрія — о. д-р Степан Гарванко; дякував о. Євген Небесняк, Салезіяннин. Церковний спів виконали питомці обох Семінарій із допомогою Сестер Василянко і Сестер св. Анни.

Після євангелії проповідь Кoadьютор Блаженнішого Архидієцезії Кир Мирослав про поляглих за волю України в 1918 році та ставив їх за великий зразок правдивої християнської любові до батьківщини. Вони і Митрополит Андрей є прикладом, який і нам треба наслідувати. Кир Мирослав згадав про братів, які терплять на каторгах у ворога українського народу, та, не зважаючи на те, що й наймогутніші держави, як ЗСА, не можуть їм допомогти, надію на поміч Владика покладає на Бога. Він подякував їм за їх героїчну стійкість серед переслідувань, бо вони є для нас сильним прикладом і духовним капіталом.

Архидієцезійський служив також у неділю, 2-го листопада, Св. Літургію у Ватиканській радіо-висвітлі у програмі для України та повторив ці самі слова для наших братів.

ЗАУПОКІЙНА ПАНАХИДА

По архидієцезійській Літургії була Панахида за Слугу Божого Андрія Шептицького і єпископа Теодора Ромжу, який загинув як єпископ Мукачева мученицькою смертю 1-го листопада 1947 року, та всіх поляглих за волю України. Пресвященний Ісидор прикінці згадав у своїх словах великого подвижника Кир Андрія і мученика Кир Теодора та висловив своє переконання, що їхню працю продовжує жертвеною, йдучи їх слідом, Блаженніший Патріарх Йосиф, який не міг бути присутнім у цій торжественній хвилі.

ІНАВГУРАЦІЯ АКАДЕМІЧНОГО РОКУ

По поминальній Св. Літургії відбувся в авлі університету акт інавгурації шкільного-академічного року УКУ. Проректор архимандрит д-р Іван Музичка відкрив вранці хвилину 17-го академічного року УКУ в Римі. Він пригадав у своєму слові, що ця установа освоює свою працю на молитві і твердому упованні на Божу поміч, підсилену благословенням свого засновника Блаженнішого Йосифа.

Інавгураційну лекцію прочитав професор УКУ о. крилошанин І. Дацько — особистий секретар Блаженнішого, на тему, яка є продовженням дисертації, якою він здобув в 1974 році докторат теології на відомому богословському факультеті університету в Інсбруці (Австрія) — „Про джерела єкуменізму в Митрополиті Андріє Шептицькому“.

Ів Конгар, широковідомий у світі католицький богослов і єкуменіст із Франції, назвав Кир Андрія „великим піонером сучасного єкуменізму“. Праця для зближення Церков була пасією життя Митрополита та спочивала на солідних христологічних і пасторальних основах. Він удержував тісні зв'язки із провідними

представниками початкової єкуменізму свого часу, як з Володимиром Соловйовим, хорватським єпископом І.Ю. Стросмасом, лордом Галіфаксом, кардиналом Мерсіс і багатьма іншими. Впливала на нього діяльність перших із новітніх пап, що простидали братню руку до християн нез'єднаного Сходу — Лева XIII і Пія X, про якого д-р Дацько згадав, що він потвердив патріархорівну власть Києво-галлицької Церкви, коли доручив Кир Андрієві словами „Утерє юре твоє“ (Вживай твоє право) працювати на теренах царської Росії і України.

Архим. Віктор Поспішил

Вісті з Учительської Громади

Товариство Учительської Громади обходиться в цьому році 30-річний ювілей своєї жертвенної праці для добра громади і української дітвори.

Після приїзду останньої української еміграції до Америки, кількох ентузіастів, між ними і Юлія Назаркевич, заснували школу українознавства в Чикаго, яка під проводом Учительської Громади дуже успішно проіснувала до 1978 року і з роками розрослася до найбільшої і найліпшої школи в діаспорі.

Наука завжди була поставлена на найвищій рівні. Численні щорічні візитації і інспекції виказували якнайкраще призначення для школи і проводу. Дітям вщеплювано український дух і християнське виховання, як провідну ідею їхнього життя.

Наука тривала 11 років і закінчувалася матурою. У загальному — коло 600 випускників із добрим знанням мови, літератури, історії і культури були доказом високої якості школи.

Два роки тому, після бурхливих заходів, школа перейшла під патронат Товариства Рідна Школа. Хоч спонсорство школи українознавства вже не належить до Т-ва „Учительської Громади“, однак вона живе і діє.

Із зібраних фондів Управа Учительської Громади розподілила 3,000 на такі громадські цілі: Енциклопедія Українознавства — 1,000 дол.; Укра-

нознавчі Студії в Гарварді — 500; школа св. о. Миколая — 200; по 100 доларів: Український Вільний Університет; Український Національний Музей; Видавництво „Смолоскип“; допомога для дітей у Бразилії; по 50 доларів: ОПЛДМ (дитяча література) і о. Прийма з Лорду. Крім цього ще й інші організації дістали допомогу.

Управа дістала численні подяки, листи і грамоти з цілої діаспори від різних організацій за щедрий дар.

12-го жовтня ц. р. відбулася загальна збори Т-ва Учительської Громади. Під час наради розвинулася широка дискусія. Нарада проводила Ірина Дмитерко.

Головою нової Управи обрано Юлію Назаркевич, яка подякувала за вибір і звернулася до молодих учителів, щоб вступали в члени Учительської Громади, і до членів — з проханням про співпрацю.

До нової Управи ввійшли: Віра Зельвак — заступниця голови, А. Мудра — скарбник, Городиська — бібліотекарка, А. Білинська — господарська референтка, Л. Зарицька — секретарка. Контрольна комісія: Я. Берестанський, С. Оришук, М. Губчак. Суд чести: М. Дубицька, С. Чушакова, Л. Хойнацька.

Новій Управі бажаємо й надалі успішно продовжувати корисну працю для добра громади.

Леонтина Зарицька

ЩОБ ДІТИ НЕ ЛЯКАЛИСЯ ДЕНТИСТА

Донецьк. — У цьому місті відкрилася стоматологічна поліклініка, єдина цього роду в Україні, яка щорічно обслуговує 75,000 дітей, інформуючи київську „Радянська Україна“.

Незвичайність цієї поліклініки у цьому, що діти майже не чують дзигання борувальної машини і, не встигаючи налякатися, вступають з дентистичного крісла з вилікуванням зубом. Усе лікування зубів відбувається ось так: в коридорі поліклініки несеться весела дитяча пісня; дитину саджають в крісло, де біля кожного з них, можна побачити навушники. Одягнувши їх, дитина чує криз них казку і захоплена нею, не звертає уваги як лікар тим часом „робить свою справу“, — пише газета.

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК На медичні Темі

Лікарський довідник. Книжка у твердій темно-зеленій обгорітці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок. Ціна 7.00 дол. СВОБОДА 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303

Мешканці сфери Нью-Джерсі можуть зв'язатися з редакцією поштою.

АРЕШТИ Й СУДИ ОБОРОНЦІВ ЛЮДСЬКИХ прав і свободи сумління зростають в СССР. Як подає організація допомоги віруючим в СССР „Слов'янська місія“, головна квартира якої знаходиться в Стокгольмі, Швеція, советський суд засудив на сім років важких робіт і п'ять років заслання пастора Пентекостальної Церкви в СССР, яку уряд переслідує дуже суворо, Ніколая Геретоя. Пастор Геретой вже перед тим відбув присуд за свою релігійну діяльність. Побут у советських тюрмах і концентраційних таборах остаточно зруйнував його здоров'я. Після виходу з тюрми він продовжував свою пасторську діяльність, за що його знову засуджено. Стан здоров'я пастора Геретоя такий, що він мусів би перебувати в лікарні.

АРАБСЬКІ СТУДЕНТИ єдиного арабського університету в Ізраїлі Бір Цайт, який знаходиться на північ від Єрусалиму, дали ведуть започатковані на початку листопада цього року демонстрації. Ізраїльська поліція змінила свою тактику в поборюванні демонстрантів, які викликають публічні замішання та нищать будинки тощо. На початку поліція вживала пальної зброї, наслідком чого чимало студентів було ранено. Однак вживання пальної зброї викликало великі протести в світі і тепер поліція вживає тільки слізні газу. Університет ще й далі замкнений і покищо влада Ізраїля не дає згоди на його відкриття, побоюючись зміцнення студентських виступів.

бл. п. АННИ ГАНУЩАК-ТУПИЦЬКОЇ

буде відправлена за упокій її душі
СВЯТА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в понеділок, 8-го грудня 1980 р., о год. 7-й веч.
в церкві св. о. Миколая в Боффало, Н. Й.
при вул. Філімор і Онаяда
Родина просить Приятелів і Знайомих взяти участь у зазначених вище Богослуженнях.
Тато і Мама — ДМИТРО й ЕВА ГАНУЩАК
Брат — БОГДАН з родиною
Брат — МИХАЙЛО з дружиною
Муж — ВОЛОДИМИР з дітьми НАТАЛКОЮ і ВОЛОДИМИРОМ

В пам'ять бл. п. ОЛЕКСАНДРА ТОМОРУГА

довголітнього члена Управи Українського Спортивного Клубу в Нью-Йорку та Батька б. голови Клубу п. Ярослава Томоруґа
Управа та поодинокі Члени Клубу зложили 125 000 доларів на Український Музей в Нью-Йорку.
ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОМУ!

Опечалений Родині висловлюємо наше щире співчуття.

Управа УСК-у

ДІЛИМОСЯ СУМНОЮ ВІСТОКО з Друзями — Данцігерями, що дня 22-го листопада 1980 року відійшов з цього світу. в Торонто, Канада, наш Колеґа

бл. п. дипл. інж. ЄВГЕН ПАСТЕРНАК

родом з Підляшля, кол. член „Основи“ і КІ „Галич“, автор праць: Нарис історії Холмщини і Підляшля та України під більшовицькими.
ПОХОВАНІЙ 26 листопада в Торонто, Онт., Канада.
Шановний Дружині Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

ТОВАРИШІ ДАНЦІГЕРІ

В Сороковий день смерті мого Найдорожчого МУЖА

бл. п. АНДРІЯ ПАНЬКОВА

буде відправлена
ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
в п'ятницю, 5 грудня 1980 р., о год. 7:15 ранку
в церкві св. Ів. Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.
Про молитви за спокій душі Покійного, просить засмучена —
дружина — АНАСТАЗІЯ

Українська Вільна Академія Наук у США
Секція Античної Історії УВАН
та Українське Історичне Товариство
мають честь запросити Вас на
НАУКОВУ ДОПОВІДЬ
Олександра Домбровського
на тему:
„ЩО ТАКЕ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ?“
(АНТИТЕЗА ДО ТЕЗИ ПРОФ. О. ПРИЦАКА)
Доповідь відбудеться
в неділю, 7-го грудня 1980 р., о год. 2-й дня
в будинку Академії, 206 Вест 100 вул., Нью Йорк

ВІД НАУКОВОГО ФОНДУ
Українсько-Американської Асоціації
Університетських Професорів
Недавно перестала існувати Українсько-Американська Культурно-Освітня Асоціація в Клівленді, якої довірчим Головою був Проф. М. Пал. Організація та була однією із найщедріших жертводавців на НФ в минулому, а при ліквідації майна, ще раз пожертвувала 800 дол. на НФ. Таким чином усі пожертви Асоціації становлять 1550 дол. При тій нагоді хочемо згадати й інших жертводавців, що пожертвували на НФ принаймні 100 дол.: М. Мельник — 1200; Український Народний Союз — 1000; Ю. Залізник — 375; Провидіння — 250; Ф. Демус — 225; Український Братський Союз — 200; І. Каменецький — 160; Е. Яким — 140; Т. Залізничний — 125; Я. Білінський, О. Мартинюк, Б. Филіпчук, Р. Смик, Центральна Українська Кооператива, Кредитівки Самопоміч в Нью Джерсі і в Нью Йорку — 100. Щиро дякуємо!
Дякуємо теж спідуючим жертводавцям за пожертви в 1979 році: 200 дол. — Українсько-Американська Культурно-Освітня Асоціація; 100 дол. — М. Мельник; 75 дол. — Ф. Демус; 50 дол. — І. Залізник, І. Каменецький; 32 дол. — В. Яшук; 25 дол. — В. Бабенко, І. Гелета, А. Жугута, Т. Залізничний, І. Кодельський, Б. Мельник, С. Мельник, М. Наболютин, М. Новосад, М. Світлик, Л. Шанковський; 20 дол. — І. Вербицька, Л. Мостович, М. Степаненко; 15 дол. — А. Качмар; 10 дол. — І. Андрушків, П. Блонарович, А. Бойчук, Р. Гордієвський, К. Денисенко, Е. Держко, Р. Колодія, Ю. Копка, М. Криворук, М. Курилик, С. Куропас, І. Макогон-Адамс, М. Мичковський, Р. Прошів, М. Рудницька, М. Семанюк, О. Смолянський, І. Струтинський; 8 дол. — Ф. Сотник; 6 дол. — М. Домашевський; 5 дол. — Р. Кіхоровський, Я. Комяковський, З. Крохмалюк, М. Кунько, І. Лобай, Л. Охримович, А. Федінський, І. Шарамбур.

Ваші пожертви будуть інвестовані і тільки доходи з інвестицій будемо видавати на потреби НФ. Ваші пожертви є звільнені від податку. Будемо Вам вдячні за дальшу підтримку. Гроші треба вислати до:
RESEARCH ENDOWMENT OF UAAUP
P.O. Box 491 • Kent, Ohio 44240

Математично-Фізична Секція НТШ
повідомляє, що
в суботу, 6-го грудня 1980 р., о год. 2-й по пол.
буде виголошена
ДОПОВІДЬ
„Вплив двоокису вугілля
НА СВІТЛОВИЙ КЛІМАТ“
в Українському Інституті Америки в Нью Йорку
2 Схід 79-та вул.
Доповідь виголосить
Проф. Д-р Петро Грицак
Дійсний член Математично-Фізичної Секції НТШ
ГОСТЯМ РАДІ.

Союз Українок Америки,
86-й Відділ в Ньюарку, Н. Дж.
влаштує
РІЗДВЯНИЙ
БАЗАР
в неділю, 7-го грудня 1980 р., від год. 8 ранку до 2 по пол.
в залі церкви св. Ів. Хрестителя при Сенфорд Авеню
БАЗАР РІЗДВЯНИЙ, РУЧНО МАЛЬОВАНІ КУЛІ НА ЯЛИНКУ, СВІЧКИ, ВИШИВКИ, КЕРАМІКА, ВЕДМЕДИКИ В ГУЦУЛЬСЬКИХ КЕПТАРАХ, СКУЛЬПТУРА, ОБРАЗИ, БІЖУТЕРІЯ, ДОМАШНЄ ПЕЧИВО І ТРИ ГАРНІ ВИГРАШІ.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО“
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-й поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 5-го грудня 1980 року, о годині 7-й веч.
АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР
ОСТАПА ТАРНАВСЬКОГО
з нагоди появи нової збірки новел і нарисів
„КАМІННІ СТУПЕНІ“
Твори читатимуть **АВТОР** і актори Українських Театрів:
РОМАН ТИМЧУК і **СТЕПАН КРИЖАНІВСЬКИЙ**
Слово про Автора.....**Проф. ГРИГОРІЙ КОСТЮК**,
У вокальному інтермедіо виступ **концертної співачки**
ІІ МАЦОК-ГРИЦАЙ
при фортепіановому супроводі **МАРТИ МАЧАЙ**

(Продовження зі стор. 2)

важлива проба для нього: чи податкові полегші будуть спрямовані в першу чергу для піднесення закупної сили консумента, чи для збільшення резерву великого промислу. Президент Реген послідовний прихильник вільної торгівлі у світі, але йому прийде протиставити протекціоністським вимогам різних ділянок американського промислу, які не всі витримати закордонної конкуренції ні під оглядом цін, ні якості виробів.

Одним з найважливіших елементів господарської політики сучасності є енергетична проблема. Тут прийдеться протиставити енергетичні потреби для виконання мінімальних стратегічних резервів. Однак виявляють державні території для пошуку і буріння за нафтою, як і згадано екологічних вимог для новобудов нуклеарних електростанцій будувати при Регенові значно вигідніше, як за президенту Картера.

Особливе місце в економічній політиці Регена займає зміцнення й розбудова оборонного потенціалу ЗСА. На жаль, губернатор Реген, як і багато інших, звертає головну увагу на матеріальний і технічний бік цієї проблеми: удосконалення й збільшення озброєння й оборонну технологію. А в ЗСА основна потреба в піднесенні оборонного потенціалу є не так в матеріально-технічному

вимірі, як у моральній постаті суспільства й одиниці організації оборонних сил країни, їхньої готовності, рішучості й цілеспрямованості командування, а насамперед у вимозі принципової й виразної постави державного керівництва, яке всі партикулярні групові, бізнесові й професійні інтереси підпорядковує інтересам держави і цілого народу.

Губернатор Реген неодноразово повторює, що боротьба з інфляцією та з господарським хаосом, породжуваним нею, буде підставою його господарської політики. Це змусоване його намагання обнулювати видатки на державну адміністрацію. Але впарі з тим президент мусить дбати, щоб державна система міцніла, скріплювалася, щоб державні органи були на висоті зростаючих внутрішніх і світових завдань. Виселювання непотрібних видатків, неоправданих проєктів і планів, про що постійно говорив губернатор Реген, виявлятимуть його стійкої постави і цього йому напевно не бракуватиме. Так само як збалансування державного бюджету навіть коштом різних жертв з боку одиниць і суспільних груп, стабілізація американського долара напевно знайдуть підтримку американського суспільства. Американське суспільство очевидно бачить і розуміє, що міцна економіка є доброю базою для успіху мирової політики уряду. Мир у світі можна зберегти й змусувати до його пошукування такі агресивні й авантюристичні елементи, як керівництво ССРСР, тільки силою. Моральною і матеріальною силою.

В ОКЛЕНДІ, КАЛІФОРНІЯ, ДЛЯ ОХОРОНИ місцевої військової бази найнято цивільну сторожу, а не військову, з економічних міркувань. Речник Армії сказав у середу, 26-го листопада, що військової варті за ту саму працю треба б було заплатити 6.5 мільйона доларів, коли "цивілі" зроблять ту саму працю за 3.5 мільйона дол. Досі тут несли службу 24 не-військових вартівих і 41 вояк.

Останній шлях св. п. Є. Скасків

Глен Спей, Н. Й. /Д./ Ввечері, в год. 9.40, в понеділок, 10-го листопада цього року, заснула вічним сном св. п. Євгенія з Дурбаві Скасків, дочка, дружина і мати священника, на 95-му році життя, у шпиталі в Порт Джервіс, Н. Й. Сестринство св. Ольги при церкві св. Володимира у Глен Спей ввечері 12-го листопада в похоронному заведенні Грен відмовило версію і під проводом Е. Мартинця. Потім о. митрат Д. Бутринський, о. прот. Ст. Клепарчук, о. протопресвітер Б. Волошин і о. крил Ю. Ковальський відправили парастас. Якував М. Добощ.

У четвер, 13-го листопада, в 9-й год. о. крил Ю. Ковальський відслужив похоронні відправи, після чого домовину привезли до церкви у Глен Спей. Тут відправили Панахиду і Службу Богу: о. митрат Д. Бутринський, о. прот. Б. Волошин, о. протопресвітер Т. Барилля, о. крил Б. Смик, о. крил Ю. Ковальський і о. Б. Скасків. Співав мішаний хор. Представник Владика Василя о. прот. Б. Волошин пропонував Покійну від Владика, який був тоді на конференції єпископів ЗСА, підкреслив її вплив на сина, який став священником. Це добрий приклад для всіх українських матерів.

Пізніше о. митрат Д. Бутринський згадав небуденні прикмети Покійної, яка продовжувала традиції священницької родини. Була матір'ю не тільки для своїх дітей, але й для дітей двох померлих братів-священників і парафіян. Багато працювала, багато помагала іншим, багато перетерпіла, багато молилася, щоб її син став священником, і її молитви увінчалися успіхом.

На цвинтарі у Глен Спей після відправи над могилою зворушений син о. Б. Скасків подякував усім за участь у похоронах. Д-р О. Нічка в теплих словах попрашав Покійну від Громадської Ради. У похоронах взяло участь понад 120 осіб.

Господарем трини в ресторані Ляховича був інж. Т. Дурбав. О. крил Б. Смик, сусід з Рогатина, пригадав гостинний дім Скасківих у Дібрині, де Покійна, дружина священника, була душею товариства. І. Дурбав, родич Покійної, згадав, що відійшла найстарша з роду Дурбавів, одна з найстарших наших імоетей, що відіграла таку почесну роль

в житті українських парафій, продовжуючи світлі традиції священницьких родів. Вона жила не для себе, але для родини, широкого кола приятелів і парафіян Божикова. Кутюєць і Дібринова. На еміграції в Ляндеку, Ютиші, Детройті, Вашингтоні та Глен Спей підтримувала товариське життя, що мало додатний вплив. Вона була справді унікальною імоетою, другою мамою багатьох, притягла багато гостей, і так рало їй приймати. Вміла незвичайно цікаво розповідати, мала незабвний письменницький хист, одначе, із-за постійної праці не могла присвятити більше часу на писання. Залишила деякі спогади, як наприклад, про рідне село Вієва на Підгір'ї. Прочитав я деякі цікаві місця тих спогадів. У цьому селі в 1915 році стояв УСС. Поет Микола Голубець написав там поему "Ой нагнувся дуб високий". Михайло Гайворонський скомпонував мелодію, і так поетеса стрілецька пісня, яку так любила Покійна. Зібрали відспівали цю пісню туги й любови в пам'ять Покійної.

Мгр Т. Царик з Вашингтону пригадав гостинний дім Скасківих, де гостювало багато визначних людей, між іншими, В. Мороз. Покійна була завжди душею товариства. Отець крил Ю. Ковальський, ану брата Покійної, із владичістю згадав про доброту Покійної, бо був немов її аллотованим вчуном. Вона прищепила йому культ Бородиної, що був, провідною зорею її життя. Мгр М. Кобрин у зворушливих словах, як "аллотованний син" Покійної, подякував за її добре серце та гостинність. Вікні о. Б. Скасків тремтячим від зворушення голосом згадав, що Покійна щодня приймала Св. Причастя. Вона залишила спогади "Жемчуги". Сердечно дякував усім священникам, хором, промовцям, усім учасникам похоронів. Молитвою закінчено трини.

Соняшного чудового осіннього дня відбулися ці небуденні похорони унікальної людини, яка стільки сонця внесла в життя своїх рідних, знайомих і парафіян. Покійна залишила дочку Любу Юрків з чоловіком Степаном, сина о. Богдана Скаска з дружиною Мирославою, внука, правнука і численну родину в Україні, Америці й Аргентині.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редактор Омелья Твардовський

ЖІНОЧА ВІДБІВАНКА-НА ДРУЖИНА "Ч. СІЧ" ЗДОБУЛА ТРОФЕЙ ВІЩЕЧЕМПІОНОК

У неділю, 16-го листопада ц. р., в залах Технічного Інституту в Нью-Йорку відбувся черговий відбівковий турнір, в якому взяли участь 8 із 9-ти згошлених "А"-класових дружин з різних міст стейті Нью Джерсі, Нью Йорку і Коннектикута. Цей турнір був санкціонований Відбівковою Асоціацією ЗСА і ним займався провід відбівковий район Гарден - Емпаер. Напочатку змагання проходили круговою системою в двох рівнярних підгрупах, по три сеті, після закінчення яких в півфінальних грах зустрілися дружини, що зайняли два чоловічі місця у своїх групах. Дружина УСВТ "Ч. Січ" перемогла клуб "Нью Кенон" — 3:0; Савт Орандж — 2:1; Рінгвуд — 3:0, у висліді чого впевнено зайняла перше місце.

Кінцевий показник ігор підгрупи мав такий вигляд: УСВТ "Ч. Січ" — 8:1 сетів; Нью Кенон В.К. — 4:5; Савт Орандж — 3:6; Рінгвуд В.К. — 3:6. У півфіналі наші дівчата перемогли відому на сході ЗСА чільну дружину Ріджвуд, вислідом — 15:10, 15:13, завдяки чому забезпечили собі звання віщечемпіонки турніру. У фінальній зустрічі за Трофей чемпіонки українки зазнали єдиної поразки в цьому турнірі — 9:15, 11:15 і цим самим залишилися на другому місці, що треба вважати за добрий осяг. Мануворічні чемпіонки УСЦАК показали гарну і ефективну гру, в якій відзначилися Марія Ганяч, Ірка Дармохвал, Петрус Котляр, Ірка Паславська, в офензивних акціях і стінках, та Соня Моравська, Марта Воляр і Марта Коп, в дефензиві. В складі дружини це не змогли виступити з різних причин: Христина Васняк, Дарія Твардовська, Люся Тицька і Леся Котляр.

ЧОЛОВІЧА ДРУЖИНА ВЗЯЛА УЧАСТЬ В ТУРНІРІ УНІВЕРСИТЕТУ РАТТЕРС

У суботу, 15-го листопада ц. р., чоловіча дружина започаткувала свій відбівковий сезон в турнірі університету Раттерс, у якому взяло участь дев'ять чоловічих дружин із східних ЗСА та Канади. З найбільш відомих клубів слід згадати "Вака" (збір найкращих змагунів стейті Нью Йорку, Пенсильвенії і Массачусетсу); дружина Раттерс, яка остаточно здобула Трофей турніру, клуб Вест Сайд, Н. Й., Савт Рівер (Білорусь), 3 Канади — "Ля-

паль" і "Інтернешнал", обидва з Монреалю. "Ч. Січ" цим разом не осягнула замітного успіху. В складі дружини бракувало Д. Емича, який несподівано занедужав, брата Павла і Данила Гуричаків, які саме в тому дні відбували фінальну гру в дружині копаного м'яча своєї школи, та М. Лашука, який перебував на вилізді поза Ньюарком. У змаганнях цього турніру дві особи — Нестор і Маркія Паславські; жертвенно Богдан Івасків, добре себе показав новий змагун Кольмак, але з рештою слабших відбівковиків в цьому "АА" турнірі більшого осягу не можна було здобути.

З прикриттю доводиться нам відмітити, що в той час, коли УСВТ "Ч. Січ", єдина, репрезентувала українців у Відбівковій Асоціації, у складах багатьох неукраїнських дружин виступав ряд добрих українських відбівковиків, які могли б також успішно створити свою репрезентативну дружину, або виступати в існуючих українських дружинах. Виключаємо тих змагунів, що змагаються в університетській дружині Раттерс, стипендіанти — А. Казура (свого часу виступав в складі "Ч. Січ"); В. Сірий (колишній УСО "Трибу" і Р. Ленів (колишній відбівковий СК ССРВ Востон).

У ССРВ росіяни насильно включають українських спортсменів у свої дружини і збірні, в яких великі осяги цих спортсменів ідуть на конто "матушки Росії". А тут, у вільному світі, численні українські спортсменці, дуже часто сини і дочки патріотичних батьків, ідуть на службу чужим, де їм воюють не на користь до українського організованого життя і взагалі до українства. Прикрі це, але правдиві факти з цієї ділянки українського суспільного життя, і над ними слід би заставитися батькам і Проводом усіх існуючих українських організацій.

УВТ "Ч. СІЧ" (НОВАКИ) — ПЕТЕРСОН "ГВК" (НОВАКИ) — 1:0

У суботу, 15-го листопада ц. р., наймолодші "Січовики" в своїх чергових лігових змаганнях здобули перемогу вислідом 1:0 зі своїми однокласниками з Петерсону. Переможного гола для "Ч. Січ" здобув Олесь Василяк, Склад "Ч. Січ": Чепурко, Крачук, В. Полянський, Поньос, Олесьницький, Кальба, Твардовський, Презимірский, О. Роланд, А. Роланд, П. Полянський, Ярма, Гбур, Василяк, Даківський. (от)

Вступайте в члени УНС!

Приймається оголошення СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у "Свободі"

Адміністрація "СВОБОДИ" запрошує: Вішанових Читачів, Установ, Організацій, Товариств, Професіоналістів, Купці і все Громадянство передати свої традиційні святкові привітання у збільшеному Різдвяному числі, що з'явиться у найближчій завітній сеті.

Великий тираз "СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святкового числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ:

1 ряд через 1 шпальту ...	5.00	4 ряди через 2 шпальти ...	24.00
1 ряд через 2 шпальти ...	6.00	5 ряди через 2 шпальти ...	30.00
2 ряди через 1 шпальту ...	12.00	6 ряди через 2 шпальти ...	36.00
3 ряди через 2 шпальти ...	18.00	та в інших розмірах.	

ОГЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —

за новим стилем до 10-го ГРУДНЯ 1980 року за старим стилем до 20-го ГРУДНЯ 1980 року. При задоволенні, ПРОШУ ЗАНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої задоволення. Згошення святкових побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надішлати до: "СВОБОДА"

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

ВІДИНШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ КУЛИК, член УНС Від. 379 с. Юрія в Чикаго, Іл., номер 4 вересня 1980 р. на 69-му р. життя. Народж. 1920 р. в Україні; членом УНС став у 1962 р. Залишив у смутку дружину Ядвігу, синів: Богдана, Ярослав, А. Оресту, дві дочки: Лесю й Парису та 2 внуки. Похорон відбувся 6 вересня 1980 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.

Вічна Ному Пам'ять! Михайло Семід, секр.

АНАСТАЗІЯ ЗЯТІК, членка УНС Від. 8 Т-на Подільська Січ в Нюкері, Н. Й., померла 4 вересня 1980 р. на 70 р. життя. Нар. 1910 р. в Брукліні, Н. Й.; членкою УНС стала 1957 року. Залишила у смутку чоловіка Михайла, донку Анну, дві сестри в Україні та одну вучку. Похорон відбувся 6-го вересня 1980 р. на цвинтарі Мг. Говн в Гейтс-Тінс, Н. Й.

Вічна Ному Пам'ять! Марія Кулячківська, секр.

АННА ПІЛЮК, членка УНС Від. 73 ім. Тараса Шевченка в Провіденс, Р. Ай., померла 24 серпня 1980 р. на 83-му р. життя. Нар. 1897 р. в Яворів, Україна; членкою УНС стала 1925 року. Залишила у смутку чоловіка Івана, сина Морріса й три дочки: Ліліан, Амелію і Ольгу. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії у В. Ворік, Р. Ай.

Вічна Ному Пам'ять! Дмитро Василь, секр.

Ю Р І Н ГОНЧАРЕНКО, член УНС Від. 345 ім. Е. Хмельницького в Міннеаполіс, номер 18 серпня 1980 р. на 86-му р. життя. Нар. 1894 в с. Петрівка, Харківщина, Україна; членом УНС став у 1959 р. Похорон відбувся 23 серпня 1980 р. на цвинтарі Сан Сет Меморіал в Міннеаполіс, Мінн.

Вічна Ному Пам'ять! М. Каркоць, секр.

МИРОН ЄВГЕН ЛЕВІЦЬКИЙ, член УНС Від. 25 "Свобода" в Джерсі Сіті, номер 19 серпня 1980 р. на 82-му р. життя. Нар. 1897 р. в Стриганці с. Станіславова; членом УНС став у 1953 р. Залишив у смутку дружину Ярославу, сина Софрона та дочку Віру. Похорон відбувся 28 серпня 1980 р. на цвинтарі св. Андрія у Бавнд Вруку, Н. Дж.

Вічна Ному Пам'ять! Управ

АНДРІЙ КОВАЛЬ, член УНС Від. 108 с. Духа в Лейквуд, Огайо, номер 20-го серпня 1980 р. на 92-му р. життя. Нар. 1888 р. у Вікторі, Савбір, Україна; членом УНС став 1923 р. Залишив у смутку дружину Агнес, сина Альберта і дочку Марію. Похорон відбувся 25 серпня 1980 р. на цвинтарі Бруклін Гейтс в Клівленді.

Вічна Ному Пам'ять! Мик. Капраль, секр.

ДМИТРО ПРОКОП, член УНС Від. 120 с. Миколая в Алініппа, Па., номер 4 серпня 1980 р. на 68-му р. життя. Нар. 1912 р. в Татмарі, Україна; членом УНС став у 1942 р. Залишив у смутку дружину Діни, сина Мірона і доньку Карлі. Похорон відбувся 7-го серпня 1980 р. на цвинтарі Тоді Сепальчєр в Рочестері, Н. Й.

Вічна Ному Пам'ять! Анна Реф, секр.

СТЕФАН ПРИШЛЕСЬ, член УНС Від. 86 Т-на УСК в Нью Йорку, номер 23 липня 1980 р. на 40-му р. життя. Нар. 1941 р. у Львові; членом УНС став у 1969 р. Залишив у смутку матір Марію, сестри: М. а і Ірену і Христину та близьку і далішню родину в Польщі і в Україні. Похорон відбувся 26 липня 1980 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Вруку, Н. Дж.

Вічна Ному Пам'ять! Іван Сорант, секр.

ПЕТРО ІВАНЦЮ, член УНС Від. 387 Запорозька Січ в Рочестері, Н. Й., номер 21 жовтня 1980 р. на 62-му р. життя. Нар. 1928 р. в Провіденс, Пенсильвенія; членом УНС став у 1958 р. Залишив у смутку дружину Отелу, дві сестри: Марію і Анну та брата Стефана. Похорон відбувся 24 жовтня на цвинтарі Тоді Сепальчєр в Рочестері, Н. Й.

Вічна Ному Пам'ять! Василь Попович, секр.

СТЕПАН ЛУКАШ, член УНС Від. 63 Т-на Січ у Форт Сіті, Па., номер 24-го жовтня 1980 р. Нар. 1919 р.; членом УНС став у 1962 р. Залишив у смутку дружину. Похорон відбувся на цвинтарі у Форт Сіті, Па.

Вічна Ному Пам'ять! Михайло Турко, секр.

ДМИТРО ДОВБУШ, член УНС Від. 481 ім. Івана Франка в Карнегі, номер 13 жовтня 1980 р. на 84-му р. життя. Нар. 1896 р. в Україні; членом УНС став 1918 р. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Юлію і 8-ох синів: Івана, Віталія і Евларда. Похорон відбувся 16 жовтня 1980 р. на цвинтарі Джефферсон Меморіал Парк в Плесент Гейлс, Па.

Вічна Ному Пам'ять! Гелен Возняк, секр.

СТЕФАН ЛОЗОВИЙ, член УНС Від. 356 Т-на Карпати в Омага, Небраска, номер 23 жовтня 1980 р. на 68-му р. життя. Нар. в Каміні Струмилій, Зах. Україна; членом УНС став у 1952 р. Залишив у смутку дружину Маделіну та брата і сестру в Україні. Похорон відбувся 28 жовтня 1980 р. на цвинтарі Вестловн і Гілларст Меморіал Парк в Омага, Небраска.

Вічна Ному Пам'ять! Олександр Продис, секр.

АНДРІЙ СКИВІЦЬКИЙ, член УНС Від. 176 ім. Тараса Шевченка в Чикаго, номер 26 жовтня 1980 р. на 71-му р. життя. Нар. 1909 р. в Україні; членом УНС став 1959 р. Залишив у смутку сестру в Україні. Похорон відбувся 28 жовтня 1980 р. на цвинтарі св. Івана в Геммонд, Індіана.

Вічна Ному Пам'ять! Михайло Остап, секр.

ІВАН ДУМЯНИК, член УНС Від. 345 ім. В. Хмельницького в Міннеаполіс, номер 14 жовтня 1980 р. Нар. 1927 р. в Асіо, Міннесота; членом УНС став 1961 р. Залишив у смутку дружину Марію, дітей і матір Василю та далішню родину на рідних землях. Похорон відбувся на цвинтарі св. Івана в Сансет Меморіал Парк в Міннеаполіс, Мінн.

Вічна Ному Пам'ять! М. Каркоць, секр.

ГЕЛЕН ДУДА, членка УНС Від. 113 с. Івана в Деррі, Па., померла 3 листопада 1980 р. на 89-му р. життя. Нар. 1891 р. в Україні; членкою УНС стала 1924 р. Залишила у смутку 3 синів: Івана, Михайла і Юрія; 7 дочок: Катерину, Міларду, Анну, Гелен, Розеллу, Івану і Кароліну; 29 внуки; 20 правнуків і сестру. Похорон відбувся 7 листопада 1980 р. на цвинтарі св. Марії в Латроб, Па.

Вічна Ному Пам'ять! Іван В. Ярчак, секр.

ТАКА COMPANY'S STATIONERY 43 East 7th St. Tel. GR 3-3550, New York, 10003

ДЛЯ ДАРУНКІВ: кераміка, гонувальні інкрустовані виробі, бадрути та багато чудових речей — в АРЦІ

HELP WANTED

CABINET MAKERS

Bench exp. nec. expd. machine people. Must be able to work from cutting list. Sal. open. 993-1270 ask for Charlie or Frank.

Родина з двома дітьми в шкільному віці (5 і 7 р.), в околиці Філадельфії, пошукує ЖІНКУ ДЛЯ ДОМАШНЬОЇ ПРАЦІ. Окрема кімната, харчі і платня. Tel.: (215) 441-4970, по 7-й веч.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE 3535 East Tremont Avenue BRONX, N.Y. 10465 Tel.: 863-3475

191 Avenue "A" NEW YORK, N.Y. 10009 Tel.: 674-3630
Директор ЮСІФ СЕНКОВСЬКИЙ
Займається влаштуванням похоронів в каліфорнії, пошукує жінку в кожній районі міста. Похорони по мінімальним цінам.

Цінний дарунок!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ —

НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

Подбайте, щоби в кожній публічній бібліотеці була повна і сисла двотомова

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

Том 1-ий \$45.00 — ЦІНА — Том 2-ий \$60.00

Хто замовить ОБА ТОМИ платить \$94.50

Тут відітати і разом з чеком або поштою переказом (М. О.) відітати на адресу:

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Прощу вислати:

- ☐ Том 1-ий \$45.00
☐ Том 2-ий \$60.00
☐ Оба томи \$94.50

В додученно пересилаю (чек, М. О. і дол.) і прошу вислати на адресу:

Name _____
No _____ Street _____
City _____ State _____ Zip Code _____

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ

на СВ. МИКОЛАЯ і під ЯЛИНКУ

Студійна (Колеждова)

Гранота УНСОюзу

ЯКА ЗАПЕВНИТЬ ВАШИМ ДІТЯМ І ВНУКАМ
ВИСОКІ ОТУДІ, ЯКІ ВІДКРИЮТЬ ІМ
ДВЕРІ ДО ЩАСЛИВОГО
І УСПІШНОГО ЖИТТЯ.

По інформації в справі коледжового забезпечення просимо звертатися до місцевих секретарів УНСОюзу, або до Головної Канцелярії на адресу:

Ukrainian National Ass'n, Inc.
P.O. Box 17 a — 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

УКРАЇНЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАС БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

УВАГА! ВЖЕ МАЄМО НА СКЛАДІ КНИЖКУ УВАГА!

Володимира Барагури

МЕЧ І КНИГА

ЗБІРКА ІСТОРИЧНИХ І БІОГРАФІЧНИХ ОПОВІДАНЬ

ДРУГЕ, ДОПОВНЕНЕ ВИДАННЯ, З КОЛЬОРОВИМИ ІЛЮСТРАЦІЯМИ ПЕТРА АНДРУСЕВИЧА І МИХАЙЛА МИХАЛЕВИЧА

„Меч і книга“ — це необхідна допоміжна пектура при навчанні українознавства.

112 сторінок — ціна \$6.00 + \$1.00 пересилка

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% ст